

Eiropadome

Briselē, 2022. gada 21. oktobrī
(OR. en)

EUCO 31/22

CO EUR 27
CONCL 6

PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Saņēmējs:	delegācijas
Temats:	Eiropadomes sanāksme (2022. gada 20. un 21. oktobrī) – secinājumi

Delegāciju vajadzībām šai pavadvēstulei ir pievienoti secinājumi, ko Eiropadome pieņēma minētajā sanāksmē.

I. UKRAINA UN KRIEVIJA

Krievijas eskalētā agresija

1. Eiropadome pievērsās Krievijas eskalētajam agresijas karam pret Ukrainu, kurš apdraud mieru un drošību Eiropā un pasaulē. Eiropadome ir apņēmusies vērsties pret dezinformāciju, kuras mērķis ir noliegt mūsu kolektīvos centienus aizstāvēt Ukrainas suverenitāti un noteikumus balstītu starptautisko kārtību. Tā atkārtoti uzsver, ka Krievija ir vienīgā atbildīgā par pašreizējo enerģētikas un ekonomikas krīzi.
2. Eiropadome visstingrākajā veidā nosoda nesenos neselektīvos Krievijas raķešu un dronu uzbrukumus civiliedzīvotājiem un civilajiem objektiem un infrastruktūrai Kijivā un visā Ukrainā. Tāpat tā nosoda Krievijas darbības Ukrainas Zaporīžjas kodolelektrostacijā un uzver Eiropas Savienības atbalstu Starptautiskās Atomenerģijas aģentūras centieniem saglabāt objekta drošumu, drošību un kodolgarantijas.
3. Atgādinot 2022. gada 30. septembra paziņojumu un saskaņā ar ANO Ģenerālās asamblejas 2022. gada 12. oktobra rezolūciju, Eiropadome atkārtoti apstiprina, ka tā nepārprotami nosoda un stingri noraida Krievijas īstenoto Ukrainas Doneckas, Luhanskas, Zaporīžjas un Hersonas reģionu nelikumīgo aneksiju. Tāpat kā Krimas un Sevastopoles gadījumā, Eiropas Savienība nekad neatzīs šo nelikumīgo aneksiju. Krievijas vienpusējie lēmumi tīši pārkāpj ANO Statūtus un klaji ignorē noteikumus balstīto starptautisko kārtību. Krievijai nav nekāda leģitīma pamata nekādai darbībai Ukrainas teritorijā.
4. Eiropadome atkārtoti apliecina pilnīgu atbalstu Ukrainas neatkarībai, suverenitātei un teritoriālajai integritātei. Saskaņā ar ANO Statūtiem un starptautiskajām tiesībām Ukraina īsteno savas neatņemamās tiesības uz paš aizsardzību pret Krievijas agresiju. Ukrainai ir tiesības atbrīvot visas okupētās teritorijas un atgūt pilnīgu kontroli pār tām savās starptautiski atzītajās robežās.

5. Eiropadome pieprasa Krievijai nekavējoties, pilnībā un bez nosacījumiem izvest visus savus militāros spēkus no visas Ukrainas teritorijas tās starptautiski atzītajās robežās, kā to pieprasījusi ANO Ģenerālā asambleja, un pieprasa Krievijai izbeigt visus hibrīduzbrukumus Ukrainai.
6. Pret ukraiņiem pastrādātie kara noziegumi, par kuriem ir arvien vairāk pierādījumu, un pastāvīgā civilās infrastruktūras iznīcināšana ir rupjš starptautisko tiesību pārkāpums. Eiropas Savienība atkārtoti apliecina savu stingro apņemšanos saukt pie atbildības Krieviju un visus izpildītājus un līdzdalībniekus un pauž stingru atbalstu Starptautiskās Krimināltiesas prokurora veiktajai izmeklēšanai. Eiropadome atzīst Ukrainas centienus nodrošināt, ka tiek panākta atbildības uzņemšanās, tostarp par agresijas noziegumu pret Ukrainu. Tā aicina Augsto pārstāvi un Komisiju izpētīt iespējas, kā nodrošināt, ka tiek panākta pilnīga atbildības uzņemšanās.
7. Eiropas Savienība ir vēl vairāk pastiprinājusi savus ierobežojošos pasākumus pret Krieviju un ir gatava to darīt arī turpmāk. Eiropadome uzsver, cik svarīgi ir nodrošināt to efektīvu īstenošanu, novērst apiešanu un tās atvieglošanu, un aicina visas valstis pievienoties ES sankcijām. Būtu jāpastiprina centieni šajā sakarā. Eiropadome apsprieda, kā vēl vairāk palielināt kolektīvo spiedienu uz Krieviju, lai izbeigtu tās agresijas karu.
8. Eiropadome uzsver, cik svarīga ir vienota ES prakse vīzu izsniegšanā attiecībā uz pieteikumu iesniedzējiem no Krievijas, un atzinīgi vērtē Eiropas Komisijas atjauninātās pamatnostādnes.
9. Eiropas Savienība atbalstīs Ukrainu tik ilgi, cik tas būs vajadzīgs. Tā turpinās sniegt spēcīgu politisku, militāru un finansiālu atbalstu Ukrainai, tostarp tās likviditātes vajadzībām, un pastiprinās savu humanitāro reakciju, jo īpaši attiecībā uz sagatavotību ziemei. Padome pieņēma lēmumu veikt ES militārās palīdzības misiju Ukrainas atbalstam, kā arī nesen pieņēma lēmumu vēl vairāk palielināt Eiropas Miera mehānisma palīdzības pasākumus Ukrainas Bruņoto spēku atbalstam. Eiropadome uzteic darbu, ko uz vietas veic civilā ES padomdevēja misija Ukrainā.

10. Eiropadome aicina laikus piešķirt atlikušos 3 miljardus EUR makrofinansiālajai palīdzībai Ukrainai. Tā aicina Komisiju iesniegt strukturētāku risinājumu palīdzības sniegšanai Ukrainai un Padomi – strādāt pie šāda risinājuma. Lai atvieglotu Ukrainas piekļuvi vienotajam tirgum, būtu pilnībā jāizmanto Asociācijas nolīguma un Padziļināta un visaptveroša brīvās tirdzniecības nolīguma ar Ukrainu potenciāls.
11. Eiropas Savienība ir apņēmusies kopā ar starptautiskajiem partneriem un finanšu iestādēm atbalstīt palīdzību Ukrainai un Ukrainas atjaunošanu un rekonstrukciju. Gatavojoties Starptautiskajai ekspertu konferencei Berlīnē 2022. gada 25. oktobrī, Eiropadome apsprieda šo centienu, tostarp reformu, pārvaldību un finansēšanu. Turklāt, atgādinot savus 2022. gada 30. un 31. maija secinājumus, Eiropadome aicina Komisiju nākt klajā ar iespējamajiem risinājumiem saskaņā ar ES un starptautiskajām tiesībām attiecībā uz to, kā izmantot iesaldētos aktīvus Ukrainas rekonstrukcijas atbalstam.
12. Ukraina ir paudusi gatavību taisnīgam mieram, kam vajadzētu ietvert arī to, ka tiek ievērota tās ar ANO Statūtiem aizsargātā teritoriālā integritāte un suverenitāte; tiek nodrošināta Ukrainas spēja aizstāvēties nākotnē; tiek nodrošināta tās atveseļošana un rekonstrukcija, tostarp, izpētot iespējas, kā to darīt ar Krievijas līdzekļiem; un tiek panākta saukšana pie atbildības par Krievijas pastrādātajiem noziegumiem kara laikā.
13. Eiropadome aicina Baltkrievijas iestādes izbeigt Krievijas agresijas kara sekmēšanu, ko tās veic, ļaujot Krievijas bruņotajiem spēkiem izmantot Baltkrievijas teritoriju un sniedzot atbalstu Krievijas militārajiem spēkiem. Baltkrievijas režīmam ir pilnībā jāievēro savi pienākumi saskaņā ar starptautiskajām tiesībām. Eiropas Savienība joprojām ir gatava ātri pieņemt turpmākas sankcijas pret Baltkrieviju.
14. Eiropadome arī stingri nosoda militāro atbalstu, ko Krievijas agresijas karam sniedz Irānas iestādes; tas ir jāpārtrauc. Šajā sakarā Eiropadome atzinīgi vērtē 2022. gada 20. oktobrī pieņemtās ES sankcijas.

Pārtikas nodrošinājums

15. Krievija, savā karā pret Ukrainu padarot pārtiku par ieroci, ir vienīgā atbildīgā par pašas izraisīto globālo pārtikas nodrošinājuma krīzi. Krievijas agresijas karš ir izraisījis traucējumus lauksaimnieciskajā ražošanā, piegādes ķēdēs un tirdzniecībā, kā rezultātā pārtikas un mēslošanas līdzekļu cenas pasaulē ir sasniegušas vēl nepieredzētu līmeni. ES un Ukrainas solidaritātes joslas ir ļāvušas eksportēt ievērojamus daudzumus Ukrainas kultūraugu, lauksaimniecības produktu un mēslošanas līdzekļu uz valstīm, kurām tas visvairāk nepieciešams. Eiropas Savienība turpinās uzlabot solidaritātes joslu efektivitāti. Eiropadome atbalsta Apvienoto Nāciju Organizācijas ģenerālsekretāra aicinājumu pagarināt ANO Melnās jūras graudu iniciatīvas darbību pēc tās pašreizējā darbības perioda, kas beidzas novembrī. ES sankcijas pret Krieviju neaizliedz lauksaimniecības vai pārtikas produktu eksportu starp trešām valstīm un Krieviju.

II. KRITISKĀ INFRASTRUKTŪRA

16. Eiropadome stingri nosoda sabotāžu pret kritisko infrastruktūru, piemēram, pret *Nord Stream* cauruļvadiem. Uz jebkādiem tīšiem kritiskās infrastruktūras traucējumiem vai citām hibrīddarbībām Eiropas Savienības atbildes reakcija būs vienota un apņēmības pilna. Eiropadome aicina dalībvalstis veikt steidzamus un efektīvus pasākumus un sadarboties savā starpā, ar Komisiju un citiem attiecīgiem aktoriem, lai uzlabotu kritiskās infrastruktūras noturību. Būtu ātri jāturpina darbs pie priekšlikuma Padomes ieteikumam par koordinētu Savienības pieeju kritiskās infrastruktūras noturības stiprināšanai, tostarp pārskatītās Tīklu un informācijas sistēmu drošības direktīvas (TID 2 direktīva) un Direktīvas par kritisko vienību noturību savlaicīgas īstenošanas.

III. ENERGĒTIKA UN EKONOMIKA

17. Situācijā, kad Krievija enerģiju izmanto kā ieroci, Eiropas Savienība arī turpmāk būs vienota, lai aizsargātu savus iedzīvotājus un uzņēmumus, un steidzamā kārtā veiks nepieciešamos pasākumus.
18. Eiropadome ir vienojusies, ka, ņemot vērā pašreizējo krīzi, ir jāpaātrina un jāpastiprina centieni samazināt pieprasījumu, nodrošināt piegādes drošību, izvairīties no normēšanas un pazemināt enerģijas cenas mājtsaimniecībām un uzņēmumiem visā Savienībā, kā arī ir jāsaglabā vienotā tirgus integritāte.

Eiropadome aicina Padomi un Komisiju steidzami iesniegt konkrētus lēmumus par šādiem papildu pasākumiem, kā arī par Komisijas priekšlikumiem, pēc tam, kad izvērtēta to ietekme jo īpaši uz esošiem līgumiem, tostarp tas, ka tie neietekmē ilgtermiņa līgumus, un ņemot vērā dažādās energoresursu struktūras un valstu apstākļus:

- a) brīvprātīgi kopīgi gāzes iepirkumi, izņemot saistošu pieprasījuma agregāciju apjomā, kas ekvivalents 15 % no krātuvju piepildīšanas vajadzībām, atbilstīgi valstu vajadzībām, – un sarunu paātrināšana ar uzticamiem partneriem nolūkā meklēt savstarpēji izdevīgas partnerības, izmantojot Savienības kolektīvo tirgus ietekmi un pilnībā izmantojot ES Enerģijas iepirkuma platformu, kas ir pieejama arī Rietumbalkāniem un trim asociētajām Austrumu partnervalstīm;
- b) līdz 2023. gada sākumam – jauns papildu etalons, kas precīzāk atspoguļotu apstākļus gāzes tirgū;

- c) pagaidu dinamisks dabasgāzes darījumu cenu koridors tūlītējai pārmērīgu gāzes cenu epizožu ierobežošanai, ņemot vērā garantijas, kuras izklāstītas 2022. gada 18. oktobrī ierosinātās Padomes Regulas projekta 23. panta 2. punktā;
- d) pagaidu ES sistēma elektroenerģijas ražošanā izmantotās gāzes cenas ierobežošanai, ietverot izmaksu un ieguvumu analīzi, nemainot izdevīguma secību un vienlaikus novēršot gāzes patēriņa pieaugumu, ņem vērā finansējumu un sadales ietekmi un pārvalda plūsmas ārpus ES robežām;
- e) enerģijas tirgu darbības uzlabojumi ar mērķi palielināt tirgus pārredzamību, mazināt likviditātes spriedzi un novērst gāzes cenu svārstīgumu pastiprinošus faktorus, vienlaikus nodrošinot finanšu stabilitāti;
- f) atļauju piešķiršanas procedūru vienkāršošanas pasteidzināšana nolūkā paātrināt atjaunīgo energoresursu un tīklu ieviešanu, tostarp ar ārkārtas pasākumiem, kuri pamatoti uz LESD 122. pantu;
- g) enerģētikas solidaritātes pasākumi gadījumā, kad ir gāzes piegādes traucējumi valsts, reģionālā vai Savienības līmenī un nav noslēgti divpusēji solidaritātes nolīgumi;
- h) pastiprināti energotaupības centieni;

- i) attiecīgo rīku mobilizēšana valstu un ES līmenī. Tajā pašā laikā neatliekama prioritāte ir aizsargāt mājsaimniecības un uzņēmumus, jo īpaši visneaizsargātākos mūsu sabiedrībās. Svarīgi ir arī saglabāt Savienības globālo konkurētspēju. Lai palielinātu mūsu ekonomiku noturību, būtu jāmobilizē visi attiecīgie instrumenti valstu un ES līmenī, vienlaikus saglabājot Eiropas konkurētspēju pasaulē un uzturot vienlīdzīgus konkurences apstākļus un integritāti vienotajā tirgū. Eiropadome ir apņēmusies cieši koordinēt politikas atbildes pasākumus. Tā uzsver to, cik svarīga ir cieša koordinācija un attiecīgā gadījumā kopīgi Eiropas līmeņa risinājumi, un ir apņēmusies vienotā veidā sasniegt mūsu politikas mērķus. Padome turpinās cieši uzraudzīt norises ekonomikā un ir apņēmības pilna vēl vairāk pastiprināt mūsu koordināciju, lai nāktu klajā ar izlēmīgiem un dinamiskiem politikas reakcijas pasākumiem.
19. Eiropadome atkārtoti uzsver, ka ir jāpalielina investīcijas energoefektivitātē, nākotnes prasībām atbilstošā enerģētikas infrastruktūrā, tostarp starpsavienojumos, uzglabāšanā un inovatīvās atjaunīgo energoresursu tehnoloģijās.
20. Eiropadome aicina Komisiju paātrināt darbu pie elektroenerģijas tirgus strukturālās reformas, tostarp ietekmes novērtējuma, un rosina turpināt virzīties uz pilnīgu enerģētikas savienību, kas kalpotu divkāršajam mērķim – Eiropas enerģētiskajai suverenitātei un klimatneitralitātei.
21. Eiropadome turpina sekot šim jautājumam.

IV. ĀRĒJĀS ATTIECĪBAS

22. Eiropadomē arī notika stratēģiska diskusija par Eiropas Savienības attiecībām ar Ķīnu.
23. Tā apsprieda arī gatavošanos gaidāmajam ES un *ASEAN* jubilejas samitam 2022. gada 14. decembrī. Samits būs iespēja vēl vairāk padziļināt Eiropas Savienības stratēģisko partnerību ar *ASEAN* un uzsvērt mūsu pieturēšanos pie starptautiskajām tiesībām un starptautiski pieņemtām normām un standartiem, kā arī izcelt to, cik svarīgas ir kopīgās intereses, kas abus mūsu reģionus vieno ilgstošā partnerībā.
24. Eiropadome izvērtēja gatavošanos 2022. gada Apvienoto Nāciju Organizācijas Klimata pārmaiņu konferencei (*COP 27*) Šarm eš Šeihā un Konvencijas par bioloģisko daudzveidību 15. Pušu konferencei (2. daļai), kas notiks Monreālā. Ņemot vērā, ka visā pasaulē vērojami arvien intensīvāki un biežāki ekstrēmi laikapstākļu notikumi, tostarp karstuma viļņi, dabas ugunsgrēki un plūdi, un nepieredzēta biodaudzveidības izzušana visā pasaulē, tā uzsvēra, ka ļoti steidzami ir jāstiprina globālā reakcija uz klimata krīzi un biodaudzveidības krīzi. Lai 1,5° C mērķis joprojām būtu sasniedzams, Eiropadome aicina visas Puses, jo īpaši lielākās ekonomikas, pirms *COP 27* pārskatīt un pastiprināt savu nacionāli noteikto devumu. Eiropadome arī aicina pieņemt vērienīgu, visaptverošu un transformatīvu globālo biodaudzveidības satvaru laikposmam pēc 2020. gada, lai apstādinātu un apvērstu biodaudzveidības izzušanu.
25. Eiropadome nosoda Irānas iestāžu veikto nepamatoto un nepieņemamo spēka pielietošanu pret miermīlīgiem protestētājiem, jo īpaši pret sievietēm, un atzinīgi vērtē 2022. gada 17. oktobrī pieņemtos ES ierobežojošos pasākumus pret šo nopietno cilvēktiesību pārkāpumu izdarītājiem. Tā aicina Irānu nekavējoties izbeigt vardarbīgo vēršanos pret miermīlīgiem protestētājiem un atbrīvot aizturētos, pilnībā ievērojot viņu pilsoniskās un politiskās tiesības.